

Opinnäytetyö AMK

Tekniikan monimuoto

ATEKNS 16

2017

Katariina Oikarainen

KASVUN PORTAAT YRITYKSILLE

– Aluekehittämisen hanke Vakka-Suomen alueen yrityksille

Katariina Oikarainen

KASVUN PORTAAT YRITYKSILLE - HANKE

- Aluekehittämisen hanke Vakka-Suomen alueen yrityksille

Opinnäytetyö on tehty Ukipolis Oy:n toimeksiantona. Opinnäytetyö pohjaa Teknologiaa teollisuuteen kartoitukseen, jossa yritykset kertoivat tulevaisuuden näkymistä, tarpeista ja tahtotiloista kehittää toimintojaan.

Tässä opinnäytetyössä paneudutaan yhteen hankkeeseen, jonka pääteemana on yritysten kasvun tukeminen niin, että se on suunniteltua ja tavoitteellista.

Toimeksiannon tarkoitus oli laatia tavoite- ja toimenpidesuunnitelma noin vuoden kestäväälle tiedonjakohankkeelle, jonka pääajatuksena on yritysten kasvun mahdollistaminen.

Miksi yritysten kasvu ja sen tukeminen on tärkeää? Suomi on pitkään ollut lamassa ja tällä hetkellä näkymät ovat positiiviset. Erityisesti Vakka-Suomessa on teollisuuden kehitys ollut positiivista ja päähankkijoilla on tarpeita uudentyypiselle ja monipuoliselle alihankinnalle. Pienet yritykset tuottavat paljon erilaisia palveluita ja ne näkevät nyt kasvun mahdollisuuden. Nyt näiden yritysten tukeminen kehittämisessä antaa hyvän mahdollisuuden onnistumiselle ja pienten yritysten kasvulle.

Kasvun portaat -hanke on laadittu vahvasti yritysten tarpeiden pohjalta. Hankkeen suunnittelutyössä on hyödynnetty eri tahojen kuten Varsinais-Suomen liiton, Yrittäjä ry:n, Ely -keskuksen ja Finnveran tekemien tutkimusten raportteja etsittäessä pohjaa rahoittajien näkökannalta.

Opinnäytetyössä Kasvun portaat -hanke esitetään pitkälti siten kuin rahoittaja eli Leader Ravakka ry ja Ely -keskuksen maaseuturahasto hankehakemukselta edellyttävät.

ASIASANAT:

Teollisuus, kehittäminen, verkostot, yhteistyö, kasvu, hanke.

BACHELOR'S / MASTER'S THESIS THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme

2017 | 23

Katariina Oikarainen

STAIRS FOR GROWTH - PROJECT FOR COMPANIES

- Regional development project in Vakka-Suomi

The Bachelor's Thesis was commissioned by Ukipolis Oy. The Bachelor's thesis is based on Technology for Industry Survey, where companies are telling the future prospects, needs and intentions to develop their operations.

This thesis focuses on a project with main theme is to support the growth of companies so that it is designed and targeted.

The purpose of the assignment was to develop a target and action plan for a year-long information sharing project where main idea is to enable growth of companies.

Why is growth and support for businesses important? Finland has long been in a depression and at this moment the outlook is positive. In particular, in Vakka -Suomi, industrial development has been positive and the main buyers have the needs for a new type and diversified subcontracting. Small companies produce a lot of different services and they now see growth potential. Now, supporting these companies in developing it provides a good chance for success and the growth of small businesses.

The need for the Stairs for Growth project is based heavily on business needs. In addition to this, the design work has been used to look at the fundamentals of the various sources such as the Southwest Finland Association, the Yrittäjä ry, Ely Center and Finnvera.

In the thesis, the Growth Stairs project is largely presented as required by the financier, Leader Ravakka and Ely Center for Rural Development.

KEYWORDS:

Industry, development, networks, cooperation, growth, project

SISÄLTÖ

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 UKIPOLIS OY	7
2.1 Ukipolis Oy:n, seudullisten kehitysyriyten ja yritysneuvonnan historia seudulla	7
3 KASVUN PORTAAT- HANKE	9
3.1 Teknologiaa teollisuuteen – seutukaupunkien yhteiskartoitushankkeen tausta	9
3.2 Teknologiaa teollisuuteen kartoitushankkeen tuloksia	11
4 KASVUN PORTAAT- HANKKEEN TARVE	13
4.1 Kasvun portaat hanke on alkusysäys strategiseen johtamiseen	14
5 KASVUN PORTAAT HANKKEEN TAVOITTEET	16
5.1 Hankkeen kärkitavoitteet	16
5.2 Hankkeen numeeriset tavoitteet ja toimenpiteet	17
6 KASVUN PORTAAT -HANKKEEN TOIMENPITEET	18
6.1 Toimenpiteet portaittain	19
6.2 Riskit toteutuksessa	21
7 HANKKEEN YHTEYDET VARSINAIS-SUOMEN ALUEOHJELMIIN	22
7.1 Toiminta-alue, hyödyn saajat ja aikataulu	23
7.2 Hankkeen arviointi ja tiedottaminen	23
7.3 Hakija, toteuttajat ja resurssit	23
8 YRITYSTEN KEHITTÄMINEN JA KASVU TÄRKEÄÄ TULEVAISUUDESSA	25
LÄHTEET	26

LIITTEET

Liite 1. Teknologiaa teollisuuteen – hankkeen loppuraportti seuduittain

1 JOHDANTO

Kasvun portaat yrityksille - hanke pohjaa Teknologiaa teollisuuteen -yrityskartoitukseen, joka tehtiin alkuvuodesta 2016 neljällä eri seudulla samanaikaisesti. Kyselyn toteuttivat seudulliset kehittämissyhtiöt Pohjois-Pohjanmaalla, Itäisellä Uudellamaalla, Salossa, Vakka-Suomessa ja osassa Rauman seutua. Kyselyn ja yrityshaastattelujen pohjalta teollisuuden yritykset nostivat esille tarpeita kehittämisen ja kasvun tukemiseksi.

Kartoituksen jälkeen tuli mahdollisuus tehdä suunnitelmia, jotka tähtäävät yritysten kilpailukykyyn paranemiseen. Kartoituksen loppupäätelmänä oli useamman erilaisen hankkeen käynnistäminen eri tarpeisiin. Haettavat hankkeet ovat polkuja erikokoisille ja eri vaiheissa oleville yrityksille kehittyä ja kasvaa.

Ukipolis Oy on Vakka-Suomen kuntien omistama kehittämissyhtiö, jonka yksi päätehtävistä on olla tukemassa Vakka-Suomen mikro- ja PK-yrityksiä kehittämissponnisteluissa. Ukipolis Oy käynnistää kartoituksen pohjalta Kasvun portaat -kehittämishankkeen, joka tukee yritysten kehittämisen ja kasvunaskelien ottamista seudulla. Tätä hanketta haetaan Leader-rahoituksesta, Leader Ravakka ry:stä. (Leader-rahoituksella voidaan tukea mm. yritysten perustamista, kehittämistä ja investointeja, kylien elinvoimaisuutta, harrastusmahdollisuuksia ja kansainvälistä toimintaa. Leader-rahoituksella lisätään maaseudun mahdollisuuksia ja vetovoimaa (Leader-toiminta, <http://leadersuomi.fi/fi/mita-on-leader-toiminta>). Hankkeen tarkoitus on vastata yritysten tarpeisiin löytää hyviä käytäntöjä ja hyväksi koettuja teemoja tuoden niitä seutumme yrityksille hyödynnettäväksi sekä kannustaa yrityksiä verkostomaiseen yhteistyöhön ja yritysryhmähankkeisiin.

Kartoituskyselyssä saatujen yritysten tarpeiden pohjalta on Ukipolis Oy:llä lisäksi suunnitelmissa kahden tai kolmen muun hankkeen käynnistäminen tai aktiivinen mukana olominen. PK -yritysten kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja verkostoitumiseen on käynnistynyt Materiaalit, teknologiat ja kokeilut eli MaTeKo-hanke, jolle on haettu rahoitus Elyn maaseuturahoituksesta. Yritysten sisäisiin ja ulkoisiin logistiikkaratkaisuihin on suunnitelmissa kehittämisshanke yhdessä Turun Ammattikorkeakoulun kanssa. Tähän hankkeeseen on haettu rahoitusta Varsinais-Suomen liitolta nk. AIKO-rahoituksesta (alueelliset, innovatiiviset kokeilut). Lisäksi on suunnitteilla tutkimukseen ja teknologioihin pohjautuva hanke, jossa päähakijana on Oulun yliopiston materiaalitutkimuskeskus. Hankkeeseen tullaan hakemaan rahoitusta Tekesin kautta.

2 UKIPOLIS OY

Yleistietoa

Ukipolis Oy on Vakka-Suomen kuuden kunnan (Uusikaupunki, Laitila, Kustavi, Vehmaa, Taivassalo ja Pyhäranta) omistama kehittämissyhtiö. Ukipolis Oy on seudullinen neuvonta- ja kehittämisorganisaatio, jonka palvelutarjontaan yhdistettiin vuonna 2010 Vakka-Suomen Kehityskeskus Oy:n ja Uusyrittäjäkeskuksen toiminnot.

Ukipolis Oy perustettiin vuonna 2000. Toiminnan painopistealaja ovat alusta asti olleet metalli- ja meriteollisuus, energiatekniikka sekä valmistava teollisuus. Yritys on tuottanut palveluja vakkasuomalaisille kehitys- ja kasvuhaluille yrityksille niin yrityskohtaisina kuin seudullisina hankkeina. Yksi keskeisimmistä toimista on ollut yritysten liiketoiminnan kehittämiseen liittyvät toimet niin alkavien kuin kasvavien yritysten kanssa sekä tuoda seudulle osaamista ja teknologiatietämystä.

Ukipolis Oy on hanke- ja projektiorganisaatio, joka palvelee yrityksiä monipuolisesti erilaisissa kehitysprojekteissa. Yritys välittää tietämystä, osaamista ja tekee yhteistyötä alan korkeakoulujen, oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja osaamiskeskusten kanssa. Yhteistyö muiden sidosryhmien kuten Ely-keskus, TE-toimisto, Tekes ja Finnvera kanssa on erittäin tiivistä. Ukipolis Oy on erikoistunut yritysten liiketoiminnan kehittämiseen, yritysneuvontaan ja –verkostojen rakentamiseen. Asiantuntemus, luottamuksellisuus ja tasepuolisuus sekä kestävä kehitys ovat organisaation tärkeitä arvoja.

2.1 Ukipolis Oy:n, seudullisten kehitysyriytysten ja yritysneuvonnan historia seudulla

Uudenkaupungin yritysten ja aluekehittämisen tueksi perustettiin Uudenkaupungin Kehityskeskus Oy vuonna 1993. Yrityksen perustivat Valmet Automotive Oy ja Uudenkaupungin kaupunki. Silloin oli erittäin vaikeat ajat elinkeinoelämässä ja Suomi oli ajautunut lamaan. Vakka-Suomea oli kohdannut massatyöttömyys ja yritykset joutuivat entisestään supistamaan toimintojaan. Autotehtaan ja telakkateollisuuden lama näkyi Uudessa kaupungissa yli 30 %:n työttömyyslukuina. Perustetun kehityskeskuksen tehtävänä oli Uudenkaupungin elinkeinojen monipuolistaminen ja kehittäminen. Yritys toimi 5 vuotta, syksyyn 1998 asti.

Vakka-Suomen Kehityskeskus Oy perustettiin syyskuussa 1998 jatkamaan osaa lakkautetun Uudenkaupungin Kehityskeskuksen Oy:n toimintoja. Yhtiön perustivat henkilökunta ja osaomistajiksi tulivat myös kunnat (Kustavi, Mynämäki, Mietoinen, Taivassalo, Vehmaa, Uusikaupunki, Laitila ja Pyhäranta) ja Uudenkaupungin kauppakamariosasto. Yhtiö toimi Vakka-Suomen seutukunnallisena kehitysyhtiönä vuoteen 2010 asti, kunnes se yhdistettiin osaksi Ukipolis Oy:tä. Yhtiön tarkoituksena oli huolehtia seutukunnan ohjelmaperusteisesta elinkeinojen kehittämistyöstä, varmistaa tukirahoitusten tehokas hyväksikäyttö, tiedottaa rahoitusmahdollisuuksista, tukea hankkeiden syntymistä ja auttaa hankkeiden talouden ja hallinnon hoidossa.

Seudullamme on saanut 1990 luvun alkupuolelta lähtien alkavien yritysten neuvontaa. Nykyään seudullamme on Uusyrityskeskus, jonka kautta alkavat yrittäjät saavat neuvontapalveluja. Tämä toiminta on nykyään osana Ukipolis Oy:n palveluja.

3 KASVUN PORTAAT- HANKE

Taustatietoa

Kasvun portaat -hanke on yksi kolmesta kesäkuussa 2016 julkaistun Teknologiaa teollisuuteen -kartoitukseen pohjaavista hankkeista, joille Ukipolis Oy hakee tai on hakenut rahoitusta. Kasvun portaat -hanke on kohdistettu pienille yrityksille, koska niiden on usein haasteellisempaa saada tietoa ja ideoita resurssien vähäisyyden vuoksi yrityksen kehittämiseen ja kasvuun. - *Pienet yritykset ovat joustavia ja vailla raskasta hallinnollisista painolastia, mutta ovat resurssiensa vähäisyyden takia haavoittuvia; rahoituksen saata- vuus voi tuoda ongelmia, verottaja yllättää, markkinointi epäonnistuu, tulee ylipääsemät- tömiä likviditeettiongelmia jne. (Teollisuustalous, 23, Uusi-Rauva, Haverila, Kouri, Miet- tinen).* Hankkeen tilaisuudet ovat avoimia kaikille. Pyrimme innostamaan pieniä yrityksiä kehittämisen ja kasvun portaille sekä tuomaan heidän tietoonsa eri mahdollisuuksia suunnitelmalliseen kehittämiseen.

3.1 Teknologiaa teollisuuteen – seutukaupunkien yhteiskartoitushankkeen tausta

Suomessa on paljon teollisuuden yrityksiä, jotka toimivat kansainvälisten toimijoiden kilpailukentässä. Näitä yrityksiä on monipuolisesti eri toimialoilla, kuten esimerkiksi; metalli-, muovi-, lasi-, ajoneuvo-, laite- ja kemianteollisuudessa.

Seutukaupungeissa, jotka kartoituksen tekivät, on vahvaa perusteollisuutta ja sen uudis- taminen on tärkeää, jotta se pysyisi kilpailukykyisenä. Näille, jo olemassa oleville perus- tuksille voidaan myös ideoida uutta liiketoimintaa. Seuduillamme koetaan tärkeäksi edis- tää teknologiateollisuuden sekä mikro- ja pk-perinteisen teollisuuden uusiutumista, kan- sainvälistymistä sekä uusien toimintamallien löytämistä kilpailukyvyyn säilyttämiseksi.

Seutukaupungeissa on vahvoja teollisuuden päähankkijoita, jotka toimivat kansainväli- sillä markkinoilla. Mikro- ja pienet yritykset toimivat usein alihankkijoina näille yrityksille, joten yritysten kehittäminen eri menetelmillä, materiaalitutkimuksella, uusien konstrukti- oiden mahdollisuuksilla tuotteissa ja teknologiatason nostamisen avulla koetaan tärke- äksi. Näiden yritysten kehittyminen ja kehittäminen on tärkeää tulevaisuuden työpaikko-

jen kannalta. Kehittyvät pienet yritykset luovat ja mahdollistavat uusien työpaikkojen synnyn. PK- ja erityisesti pienten yritysten on monesti vaikeaa ja haasteellista havaita kehittämiskohteita toimissaan tai mahdollisia uusien menetelmien ja teknologioiden tuomien etujen hyötyjä omaan työhön arkikiireen keskellä.

On tärkeää, että pystymme kehittämään, kasvattamaan ja monipuolistamaan kansainvälisesti toimivien yritystemme määrää. Suomi tarvitsee lisää vientiin kelpaavia tuotteita ja palveluita. Uusien materiaalien, teknologioiden ja menetelmien tuomien kehittämismahdollisuuksien, tietoisuuden ja tahtotilan kartoittaminen yrityksistä on ensiarvoisen tärkeää. Samalla rakennamme toimivia verkostoja ja joustavia ratkaisuja teollisuutemme hyväksi. Kilpailukykyinen ja kehittyvä elinkeinoelämä on hyvinvoinnin edellytys.

Suomen yrityskannasta pieniä ja keskisuuria, alle 250 henkilöä työllistäviä yrityksiä on 99,8 prosenttia kaikista yrityksistä. Pieneten ja keskisuurten yritysten henkilöstö on 64 prosenttia kaikkien yritysten henkilöstöstä ja liikevaihto 53 prosenttia kokonaisliikevaihdosta (Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuositilasto 2012, päivitys 30.1.2014). Teollisuutemme on yksi tärkeimmistä toimialoista, jossa yritysten liikevaihto syntyy viennistä. Näille yrityksille alihankintaa ja palveluja tuottavat mikro- ja pienyritykset ovat mahdollisia kasvuyrityksiä tulevaisuudessa. Yrityksille on tärkeää, että ne pystyvät ja löytävät keinoja tuottavuuden paranemiseen, kasvuun, verkostoitumiseen ja kansainvälistymiseen. Näitä yrityksiä on seuduillamme paljon.

Eri tahot kuten Suomen Yrittäjät, Tekes, EK, TEM Finnvera, ja heidän tutkimustuloksensa painottavat vahvasti yritysten ja toimintaympäristöjen kehittämisen tarpeeseen.

Suomen Yrittäjien, Finnveran ja TEM:n yhteisen pk -yritysbarometrin mukaan digitaalisuutta hyödyntävien pk-yritysten suhdannenäkymät seuraavalle vuodelle ovat muita pk-yrityksiä positiivisemmat. Pk-yrityksistä digitaalisuutta hyödyntäviä yrityksiä on arviolta kahdeksan prosenttia, joista yli 40 prosenttia odotti suhdannenäkymien kohenevan seuraavan vuoden aikana. Digitaalisuutta hyödyntävät yritykset ovat selkeitä edelläkävijöitä suomalaisessa yritys kentässä. Kyselyn mukaan ne ovat vahvasti uusiutuvia. Kaikkiin pk-yrityksiin verrattuna ne ovat lanseeranneet markkinoille selvästi enemmän uusia tuotteita tai ottaneet käyttöön uusia teknologioita. Ne myös palkkaavat uutta henkilöstöä ja laajentuvat uusille markkinoille suhteellisesti useammin kuin kaikki pk-yritykset. (Tekes-julkaisu, Pk -yritysbarometri www.tekes.fi -sivut 7.9.2015)

Teknologinen murros tuo kovia haasteita sekä toimintaympäristölle että yritysrakenteille. Suomen pitää pystyä houkuttelemaan yrityksiä ja innovaatioita, jotka kykenevät teknologiseen edelläkävijyyteen ja pystyvät toteuttamaan Internet of Everything -läpimurtoja. Samalla Suomesta pitää avata entistä enemmän myös suoria vientiväyliä maailmalle, vaikka tähän asti olisi kyetty kansainvälistymään suomalaisten suuryritysten alihankkijana. (EK, Teollisuus uudistuu jo, uudistuuiko Suomi? Kasvun manifesti yritysten toimintaympäristön uudistamiseksi 2014).

Kehitä kilpailukykyä yhdessä muiden kanssa. Teollisuuden murros on kompleksista ja moniulotteista, siihen liittyy globalisaatio, digitalisaatio, uudet teknologiat ja sovellukset, kuten 3D-valmistaminen ja teollinen internet (internet of things). Se vaatii suureltakin yritykseltä yhteistyötä muiden yritysten ja toimijoiden kanssa, jotta palveluista saadaan oikeasti arvoa tuottavia. Tutkimuksemme haastatteluissa todettiin useasti, että arvo luodaan tulevaisuudessa entistä enemmän verkostoissa. Tämän toteuttaminen vaatii yrityksiltä suurta muutosta. Muutos kohdistuu erityisesti yritysten hankintaorganisaatioihin. Näiden pitää muuttua kustannusviritteisestä hankinnasta muiden yritysten kanssa asiakastarpeista ja arvosta keskustelevaksi toimijaksi. Verkostojen hyödyntäminen edellyttää fokuksen siirtämistä voiton jakamisesta lisäarvon tuottamiseen asiakkaalle. (Deloitte Oy, Suomalainen teollisuus, tulevaisuuden näkymät -raportti 2014).

Vakka-Suomen seudun yritysten tarpeiden selville saamiseen ja yllä oleviin viittauksiin perustuen lähdettiin kartoittamaan seudun yritysten tilannetta, jotta tulevaisuudessa osataan tarjota tarpeeseen tulevaa seudullista kehittämispanostusta.

3.2 Teknologiaa teollisuuteen kartoitushankkeen tuloksia

Teknologiaa teollisuuteen -kartoitushanke toteutettiin Webropol nettikyselynä, jonka jälkeen käytiin puhelin- tai tapaamiskeskustelut kohdennetusti alueittain monipuolisesti eri yritysten kanssa. Webropol-kyselyyn vastasi 83 yritystä ja jokaisella seudulla haastateltiin 20 yritystä eli yhteensä 80 yritystä. Esivalmisteluissa kartoitettiin alueittain yritykset, joille kyselyt lähetetään ja kerättiin yhteystiedot sekä henkilöt, joita haastateltaisiin. Sekä Webropol-nettikyselyn että haastattelukysymykset laadittiin yhdessä hankkeen toteuttajien kanssa. Kartoituksen tekemisessä hyödynnettiin toisten hyväksi koettuja kokemuksia. Hanke toteutettiin mahdollisimman samanlaisena eri alueilla. Näin saatiin koottua eri alueiden yritysten vastaukset yhteen. Yritysten vastaukset on saatavissa myös yritys- ja seutukohtaisesti lajiteltuina.

Tuloksia on pystytty vertaamaan ja analysoimaan eri alueiden yritysten kehittämisenäkömiä ja tarpeita. Vastausten pohjalta pystyttiin laatimaan nyt ja tulevaisuudessa yritysten tarpeisiin perustuvia hankkeita ja projekteja. Yksittäisten yritysten kehittämistarpeet ovat tiedossa, joiden pohjalta voidaan suunnitella yrityskohtaisia kehittämispolkuja. Hankkeen loppuraportti liitteenä / Liite 1.

4 KASVUN PORTAAT- HANKKEEN TARVE

Varsinais-Suomen Ely-keskus vuoden 2016 tulevaisuus-katsauksessaan kirjoittaa seuraavaa: ”Pitkän taantumien kautta menetetyt työpaikat ja tuotanto muodostavat merkittävän kuopan kehityksessä ja sen täyttämiseksi on löydettävä keinot. Vallitsevassa tilanteessa peruskysymys on ”Mistä kasvua yrityssectorille ja sen kautta uusia työllistymismahdollisuuksia?” Julkisen sektorin mahdollisuudet kasvattaa työllisyyttä ovat vähissä. Pitkään jatkunut massatyöttömyyden aika yhdessä väestön ikääntymisen kanssa on vaikeuttanut kuntatalouksien tilaa niin että monissa kunnissa varoja ei riitä nykyisenkään oman henkilöstön palkanmaksuun. Niin on jouduttu turvautumaan vähintään lomautuksiin. Meneillään oleva muutos korostaa tarvetta yrittäjyyden kasvuun. Yritysten perustamisen aktiivisuus on Varsinais-Suomessa ollut perinteisesti hyvällä tasolla. Yrittäjyyden kehitysnäkymät ovat myönteiset, sillä kulttuuri- ja toimintaympäristö mahdollistavat etenemisen tällä saralla.” (Varsinais-Suomen Ely-keskus, Alueelliset kehitysnäkymät 2016, syyskuu, http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/2685/Alueelliset_kehitysnakymat_syksy_2016.pdf)

Vakka-Suomessa on paljon teollisuusyrityksiä. Osa yrityksistä toimii alihankkijoina suuremmille yrityksille ja osalla on jo kansainvälisistä toimintaa. Yrityksiä on monipuolisesti eri toimialoilla, kuten metalli-, muovi-, lasi-, meri-, ajoneuvo-, laite- ja kemianteollisuudessa.

Alihankintaa ostavat yritykset totesivat kyselyssämme erittäin tärkeäksi alihankkijoiden kehittämisen. Mikro- ja pienet yritykset toimivat usein alihankkijoina näille yrityksille, joten niiden kehittyminen ja kehittäminen koetaan tärkeäksi. Hyvillä alihankkijoiden palveluilla ja tuotteilla päähankkijat voivat kilpailla kansainvälisillä markkinoilla.

Yritysten kilpailukyvyyn säilyminen on haaste. Alla on lueteltu Teknologiaa teollisuuteen-hankkeen kyselyn ja yritysten haastattelujen pohjalta kerättyjä huomioita:

- Yritykset eivät tiedä eri teknologioiden, uusien menetelmien ja materiaalien tuomista mahdollisuuksista.
- Myynti, markkinointi ja kansainvälistyminen koetaan vaikeiksi.
- Uusien tuotteiden ja palveluiden ideointi ja kehittäminen on haasteellista.

- Verkostoihin kaivataan uusia ulottuvuuksia, monipuolisia ja eri asiantuntijoista koostuvia kokoonpanoja, jolloin yritysten tarjonnat voisivat laajentua uusille markkinoille.
- Suurella osalla yrityksistä kehittämistyö tehdään oman toimen ohella, jolloin kehittämiseen ja uuden etsimiseen käytössä oleva aika on vähäinen.
- Yrittäjien kokemuksesta työvoimansaanti ja osaavan henkilöstön löytyminen on vaikeaa.

Useimmilla odotukset lähitulevaisuudesta ovat erittäin positiiviset. 95% kyselyyn vastanneista odottavat liikevaihtonsa ja henkilöstömääränsä pysyvän ennallaan tai kasvavan lähimmän 12 kk:n aikana. Yritysten kasvun kannalta on tärkeää, että seudultamme löytyy kilpailukykyisiä alihankkijoita ja ajan hermoilla olevia teollisuuden palveluita. Myös hyvän ja osaavan henkilökunnan sekä olemassa olevan henkilöstön kouluttamismahdollisuuksien löytyminen seudulta on tärkeää.

4.1 Kasvun portaat hanke on alkusysäys strategiseen johtamiseen

Erityisesti pienten yritysten on vaikeaa ja haasteellista havaita kehittämiskohteita tai uusien menetelmien tai teknologioiden tuomien etujen hyötyjä omaan työhön arkikiireen ja rutiineiden keskellä. Kehittämistyö tehdään usein oman työn ohella. Pienillä yrityksillä on haasteena resurssien riittävyys ja erityisosaamisten vähäisyys verrattuna suurempiin yrityksiin, joissa monesti on omat kehittämisorganisaatiot ja monipuolinen osaajajoukko.

Kasvun portaat -hankkeella on tarkoitus helpottaa tiedon saantia, uusien ideoiden syntyä ja antaa alkusysäys kehityspolulle ja kasvulle. On tärkeää, että pystymme kehittämään, kasvattamaan ja monipuolistamaan kansainvälisesti toimivien yritystemme määrää.

Yritysten kasvaminen ja kehittäminen on tärkeää tehdä suunnitelmallisesti. *Kuinka organisaatiot voivat kasvaa ja menestyä nykypäivän kovassa kilpailuympäristössä? Kuinka ne voivat käyttää resurssejaan viisaasti? Eräs vastaus on tehokas strateginen johtaminen, joka tekee mahdolliseksi strategisten askeleiden ottamisen sattumanvaraisten arvausten sijaan. (Teollisuustalous, 33, Uusi-Rauva, ym)*

Kasvun portaat -hankkeessa strategiseen johtamiseen otetaan ns. maistiaisina, ensiaskeleita. Tiedon jakamisella erilaisissa tilaisuuksissa herätellään yritysten ja yrittäjien kiinnostusta kehittämiseen ja kasvuun.

Hankkeessa kokeillaan erilaisia toimintatapoja oppia asioita ja pyritään rakentamaan verkostoja yritysten välille. Hankkeessa on tarkoitus kokeilla erilaisten yritysten kohtauksia, joissa tiedot ja taidot voivat ristipölyttyä ja yritykset voisivat toisiaan täydentäen löytää uusia tuotteita tai palveluita yhteistyössä esimerkiksi päähankkijoille. Suuremmilla yrityksillä on useita eri ydinosaamisalueita ns. avainosaamisia, jotka tuovat yritykselle kilpailuetuja eri tuoteryhmissä. Erittäin hyvä esimerkki tästä on kuvattuna Teollisuustalous kirjassa, jossa kerrotaan Hondan hyödyntäneen eri ydinosaamisiaan ja -tuotteitaan moottorien valmistuksessa erilaisiin tuoteperheisiin kuten, moottoripyöriin, autoihin ja ruohonleikkureihin. (*Teollisuustalous, 52, Uusi-Rauva, ym*). Kasvun portaat -hankkeen yksi kokeilu on yhteisryhmähankkeen muodossa useamman pienen yrityksen ydinosaamisalueiden ja markkinamahdollisuuksien yhdistäminen muodostaen kilpailuedun tarjoamalla yhteisiä, mahdollisesti uusia palveluita tai tuotteita markkinoinnille.

5 KASVUN PORTAAT HANKKEEN TAVOITTEET

Yrityksille on tärkeää löytää keinoja tuottavuuden parantamiseen, myyntiin, kasvuun, verkostoitumiseen ja kansainvälistymiseen. Teknologiaa teollisuuteen -selvityshankkeemme kartoitti yritysten lähtötilanteet, tarpeet ja tahtotilat. Yrityksissä odotetaan kasvua ja tahdotaan kasvaa. Pienten yritysten resurssien vähyyden vuoksi heidän on hankala löytää oikeita askeleita kasvun suuntaan. Monesti yritykset kertovat kasvun tapahtuneen sattumalta. Hankkeessa pyritään ajatukseen, että yrityksen johtaminen on strategisesta johtamista.

Kuinka yritykset voivat kasvaa ja menestyä nykypäivän kovassa kilpailuympäristössä? Kuinka ne voivat käyttää resurssejaan viisaasti ja kannattavasti? Kuinka ne voivat hyödyntää ympäristönsä mahdollisuudet ja muuttaa ne kilpailueduksi? Eräs vastaus näihin kysymyksiin on tehokas strateginen johtaminen, strategisten askeleiden ottaminen sattumanvaraisten arvelujen sijaan. (Teollisuustalous, Uusi-Rauva, ym).

5.1 Hankkeen kärkitavoitteet

Tämän hankkeen kärkitavoitteena on löytää halukkaat potentiaaliset kasvuyritykset ja tukea kaikkia kiinnostuneita yrityksiä eri toimenpiteillä kasvun portailla, ajatuksella, ettei kasvu ole sattumaa vaan suunniteltua.

1. Hanke löytää ja tukee kasvuhaluista yrityksiä.
2. Hankkeessa kerrotaan yritysryhmähankkeiden tmv. yhteisprojektien mahdollisuuksista yritysten välillä ja neuvotaan jatkotoimenpiteistä esim. rahoituksen hakemiseen.
3. Alueelle syntyy yritysryhmiä ja käynnistetään yritysryhmähankkeita.
4. Hankkeessa yritys kohtaamisia viedään verkostotasolle.
5. Hankkeessa pyritään vinkki -palvelun kehittämiseen esim. Seutu Ypp (seudullisten yrityspalveluiden kokoontuminen 1 krt/kk) verkoston kautta kasvuyritysten löytämiseksi.

Hanke toimii tiedon välittäjänä eri tuki- ja rahoitusvaihtoehtoissa. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää yhteistyökumppaneiden kasvuyrityskokemuksia ja hyviä käytäntöjä. Hankehenkilöstö osallistuu kansallisiin ja maakunnallisiin yritysten kasvuun tähtääviin tilaisuuksiin ja ohjelmiin (kuten KasvuOpen tmv), jotta viimeisin tieto siirtyy seudulle.

5.2 Hankkeen numeeriset tavoitteet ja toimenpiteet

Kasvun portaat-hanke on pääasiassa tiedonvälittämisshanke. Ukipolis Oy järjestää seudun yrityksille ja kaikille aiheesta kiinnostuneille tahoille avoimia tiedonjakotilaisuuksia, työpajoja ja verkostoitumistapahtumia. Lisäksi hankkeessa tehdään yritysneuvontaa ja pidetään yhteyksiä muihin seudullisiin kehittämisorganisaatioihin. Taulukko 1 osoittaa määrälliset tavoitteet hankkeelle.

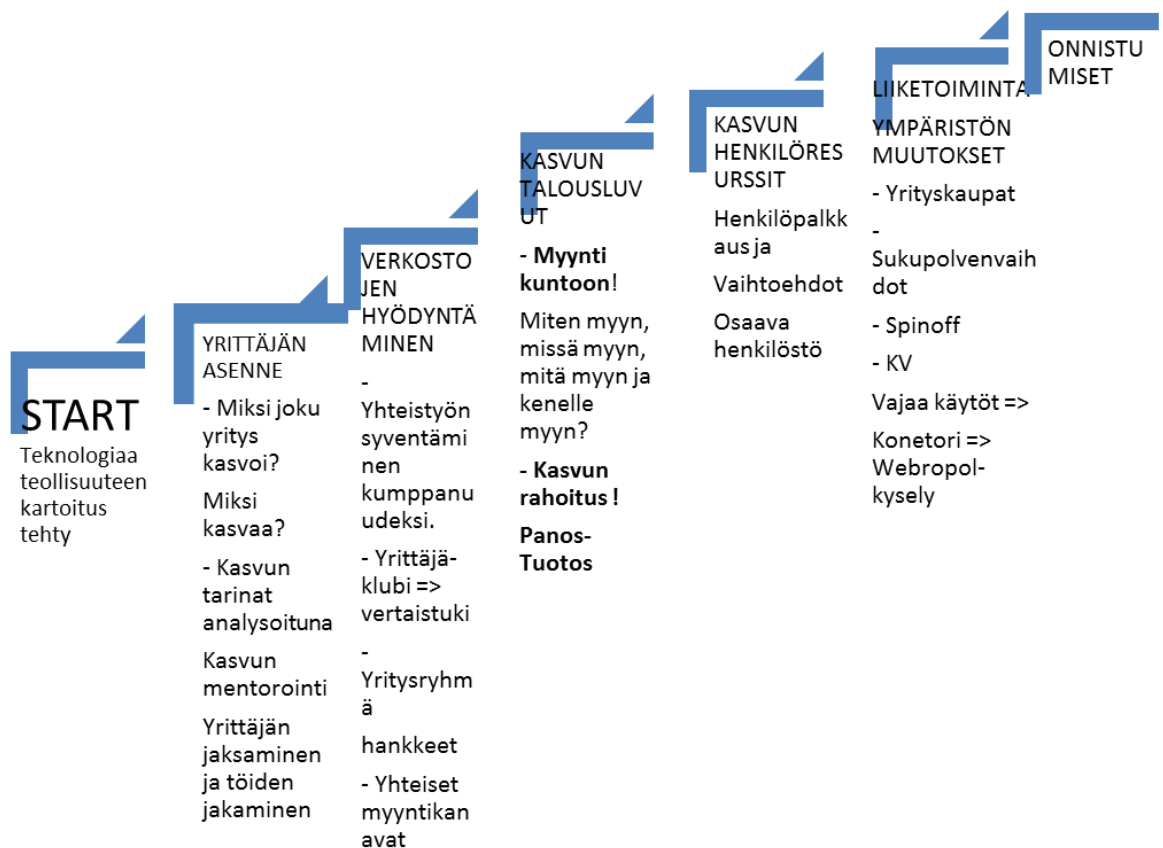
Toimenpiteitä	Määrä / kpl
Info- ja tiedotustilaisuudet / Portaat 1-6	9
Vinkki-palvelu / Seuty Ypp	10
Yritysryhmähankkeet	1
Yritysryhmähankkeiden yrityskohtainen neuvonta	3 - 5 kpl
Yritysneuvonta sähköiset välineet (Hyrrä, Yritys-Suomi palvelu)	5
Lehdistötiedotteet	5
Yhteistyökumppanipalaverit eri seutujen kanssa (Yrityssalo, Elme Studio, Posintra Oy)	2
Yhteistyökumppanikohtaiset yhteydenpidot	3
Kasvuun tähtäävien ohjelmiin mm. Kasvu Open tmv. osallistuminen	5
Konetorikysely Webropolilla	1

Taulukko 1 Määrälliset tavoitteet Kasvun portaat -hankkeelle

6 KASVUN PORTAAT -HANKKEEN TOIMENPITEET

Toimenpiteiksi hankkeelle on rakennettu Kasvun portaat -malli, kts. Kuva 1. Kasvun portaiden avulla yritykset pystyvät hallitummin ja suunnitelmallisesti laatimaan kasvun strategian itselleen. Toimenpiteissä hyödynnetään toisilla seuduilla käynnissä olevia hankkeita ja kehittämisprojekteja ja vastavuoroisesti tässä hankkeessa hyväksi todetut osiot ovat heidän käytössään.

Kasvun portaat-hankkeen tarpeet kumpuavat Teknologiaa teollisuuteen – kartoitushankkeesta. Kyselyn perusteella seutumme pienissä- ja keskisuurissa yrityksissä on odotettavissa sekä liikevaihdon että henkilökunnan kasvua tulevan 12 kk:n aikana.



Kuva 1 Kasvun portaat -hankkeen portaittain edettävät aiheet yritysten kasvustrategiana.

6.1 Toimenpiteet portaittain

Tapahtumat, tilaisuudet ja koulutukset ovat kaikille aiheista kiinnostuneille avoimia. Kaikkien tapahtumien ja tilaisuuksien yhteydessä kartoitetaan yritysten tarpeita ja yrityksille kerrotaan eri rahoitusvaihtoehdoista kehittämiseen, kasvuun ja investointeihin.

1. Porras / Kehittyä ja kasvaa

Tällä portaalla tuodaan esiin erilaisia yritysten kasvutarinoita. Miksi joku on kasvanut ja mikä on ollut sysäyksenä kehittymisen polulle? Tarkoitus on järjestää kaksi (2) kaikille avointa tilaisuutta seuraavista teemoista.

- Mitä yritykselle tarkoittaa, kun kasvua lähdetään suunnittelemaan ja viemään eteenpäin?
- Yrityksen kasvaessa, mitä yrittäjänä töiden delegoiminen, esimiehenä toimiminen ja ajanhallinta merkitsevät?
- Tilaisuuksissa esitellään jonkin yrityksen kasvutarina avattuna ja analysoituna.

2. Porras / Verkostot, monen mahdollistajana

Tällä portaalla järjestetään kolme (3) tilaisuutta, jossa etsitään verkostoista uusia kumppanuuksia ja vertaistukea. Yritysryhmähankkeiden mahdollisuuksia kartoitetaan ja niiden tuomia eri tuki-instrumentteja esitellään yrittäjille.

- Löydä verkostosi on Round-table tyyppinen kokoontuminen. Tällä portaalla olisi tarkoitus testata/kokeilla uudentyyppistä yritysten verkostoitumista (matching) ja yhteistyötappaa toimia. Tilaisuudessa testataan toimintamuotoa, esimerkiksi pienten yritysten mahdollisuuksia tarjota yhdessä suurempia kokonaisuuksia.
- Yritysvierailuja tehdään hankkeen aikana 2 kpl. Vierailujen yhteydessä tutustutaan erilaisiin yrityksiin ja verkostoidutaan. Tilaisuuksissa kerätään tietoa yritysten kiinnostuksesta perustaa ns. yritysten klubi. Kokoontumisen aikana myös muut yritykset voivat kertoa lyhyesti yrityksestään. Yritysten klubin ajatuksena olisi jatkaa omatoimisesti yritysten välistä toimintaa ja vierailuja keskenään.

3. Porras / Panos-tuotos ja talous

Tällä portaalla keskitytään talouden realiteetteihin. Mitä kehittäminen ja kasvu vaativat ja mitä asetetuilla panostuksilla saavutetaan? Järjestämme kaksi (2) kaikille avointa tilaisuutta, jotka koskevat seuraavia aihealueita:

- Talousluvut, mitä ne kertovat yrityksestä? Millä rahoitan kasvun?
- Tuote, markkinointi ja myynti. Miksi myynti ei toimi? Miten arvioin tuotteeni?

4. Porras / Kasvun henkilöresurssit

Tällä portaalla tutustutaan erityyppisiin työvoiman hankkimisen mahdollisuuksiin ja rahoitusinstrumentteihin. Myös lähialueiden koulutusmahdollisuuksiin tutustutaan. Hanke järjestää yhteistyössä TE-toimiston ja oppilaitosten kanssa yhden (1) tilaisuuden. Tilaisuudessa yritykset voivat kertoa tarpeensa työvoimasta kuin myös koulutustarpeista.

- Tilaisuus, jossa esillä:
 - TE-toimiston palvelut
 - Rekrytointiprosessit: -Mitä rekrytointi vaatii yrityksiltä? Mitä uusia keinoja on rekrytoinnissa? Millainen on hyvä työpaikkailmoitus? Mitä kuluja rekrytoinnista syntyy?
 - Yritys- ja koulutuspalvelut Novidassa ja Winnovassa

5. Porras / Liiketoimintaympäristön muutosten huomioiminen

Tämän portaan avulla tutustutaan erityyppisiin mahdollisuuksiin ja tapoihin kasvattaa omaa liiketoimintaa tai ryhtyä yrittäjäksi. Hankkeessa järjestetään yksi (1) tilaisuus Yrityskummien, Yrittäjien ja Hallituspartnereiden kanssa. Aiheena tilaisuudessa ovat

- Yrityskauppojen avulla uutta osaamista omaan tarjontaan, sukupolvenvaihdokset ja uusi yrittäjä, sekä yrityksistä kumpuavat uudet yritykset.

Lisäksi hankkeessa tehdään KONETORI -kysely yrityksiin vähällä käyttöasteella olevista koneista. Onko tuotantolaitteesi vajaakäytöllä? Voisiko sen hyödyntää paremmin ulkoistettuna? Tällä tavoitellaan uutta yrittäjyyttä, koneille uusia asiakkuuksia ja koneiden tehokkaampaa käyttöastetta.

Muut hankkeessa tehtävät toimenpiteet

Hankkeeseen sisältyy lyhyitä yrityskohtaisia sähköisten palveluiden ja järjestelmien käyttöpastuksia. Hanke auttaa ja neuvoo yrityksiä lyhytkestoisesti (max. 8h/vuosi/yritys) kehittämiskartoitusten, hankebudjetoinnin ja yritysryhmähankkeiden kokoamisessa ja palvelutarpeiden kartoituksissa.

6.2 Riskit toteutuksessa

Hankkeen haasteena on löytää yrityksille sopiva yhteinen aika osallistumiseen. Hankkeessa tuotettavien infojen, työpajojen ja koulutussessioiden on tuotettava lisäarvoa ja oltava aihealueiltaan yrityksiä kiinnostavia, jotta aika yrityksen kehittymiseen löytyy. On huolehdittava myös etteivät tilaisuudet ole liian pitkiä. Yritysten johtotasemissa toimivat kertoivat haastattelussa osapäiväisen koulutuksen tai työpajan olevan toimivin ratkaisu (n. 3 h/tilaisuus).

7 HANKKEEN YHTEYDET VARSINAIS-SUOMEN ALUEOHJELMIIN

Hanke on suunniteltu Teknologiaa teollisuuteen -kartoituskyselyn tuloksien pohjalta ja yritysten tarpeista. Kyselyssä kartoitettiin yritysten kehittämisen tahtotilaa ja kehittämispotentiaalia. Yli 90 % yrityksistä odottaa kasvua niin liikevaihtoon kuin henkilöstömääriin. Nämä arviot ja odotukset ovat niitä, joita haluamme tapahtuvan seutumme yrityksissä. Uskomme, että panostus yritysten kehittämiseen ja tiedon saannin helpottaminen mahdollistavat kasvun.

Yhteys Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan, alueellisiin ohjelmiin ja strategioihin.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmassa painotetaan seuraavia asioita kuten esimerkiksi: Maaseudun yritystoiminnan monipuolistumista ja työllisyyden, palveluiden sekä vaikuttamisen mahdollisuuksien parantamista. Myös osaamisen, tiedonvälityksen, innovaatioiden ja yhteistyön lisääntymistä maaseudulla tavoitellaan. Alueemme maaseudulla teollisuuden ja teollisuuteen palveluja tuottavien yritysten määrä on merkittävä. Niiden kehittäminen ja kehittymisen tukeminen tulevaisuudessa luo lisää työpaikkoja ja hyvinvointia alueellemme. Myös maakunnalliset strategiat tukevat tätä.

Varsinais-Suomen maakunnan läpileikkaavana teemana on alueen toimijoiden kumppanuus ja yhdessä tekeminen. Kärkiteemat edustavat kumppanuus-yhteistyöajattelua laajasti. Neljä kärkiteemaa ovat: vastuullisuus, yhteistyötaidot, saavutettavuus ja resurssi-
viisaus.

Manner-Suomen kehittämisohjelman strategiaa tukien hankkeemme monipuolistaa maaseudun elinkeinoja ja parantaa työllisyyttä kehittäen yritysten kilpailukykyä, uutta yrittäjyyttä ja yritysten verkostoitumista. Hanke tukee Varsinais-Suomen kumppanuusstrategian toimenpide Y5 osiota " Yrittäjyyden edistäminen ja kasvuyrittäjyys". (Varsinais-Suomen liiton www-sivut, www.varsinais-suomi.fi).

Hankkeen rahoitusta on haettu Leader-rahoituksesta. Seudullamme toimii Leader Ravakka ry, jonka rahoitusikkunasta tätä hanketta haetaan. Ravakka ry:n Loisto-ohjelman painopisteet ja teemat korostavat osaamista, kumppanuuksia, yhteistyötä, verkostoja ja

tiedon jalkauttamista. Nämä aiheet ovat myös keskiössä tässä hankkeessa. (Ravakka ry:n www-sivut, www.ravakka.fi).

7.1 Toiminta-alue, hyödyn saajat ja aikataulu

Hankkeen pääasiallinen kohderyhmä on teollisuuden ja teollisuuteen palveluja tuottavat yritykset. Tilaisuudet ja tapahtumat ovat avoimia kaikille aiheista kiinnostuneille.

Muita hyödynsaajia ovat oppilaitokset ja sidosryhmät.

Hankeideasta on tiedotettu eri Leader-toimijoille ja Teknologiaa teollisuuden -kartoitus-kyselyn toteuttajille.

Aikataulu hankkeella on 1.7.2016 - 31.12.2017. Hankkeelle tullaan hakemaan jatkoaikaa 30.6.2018 asti, koska hanke käynnistyi toiminnoiksi vasta vuoden 2017 alusta.

7.2 Hankkeen arviointi ja tiedottaminen

Hanketta arvioidaan tilaisuuksiin osallistuneiden yritysten mielipidekyselyllä tilaisuuksien yhteydessä. Lisäksi hanke pyrkii saamaan tietoon ja mittaamaan hankkeen kautta syntyneitä kehittämishankkeita.

Hankkeesta tiedotetaan suoraan teollisuuden yrityksiin sähköpostin välityksellä. Hanke-tiedot löytyvät Ukipolis Oy:n www-sivuilta. Hankkeesta tiedotetaan julkisesti seudun lehdistön välityksellä.

7.3 Hakija, toteuttajat ja resurssit

Hankkeen hakija Ukipolis Oy on Vakka-Suomen kuntien omistama kehittämissyhtiö, joka tarjoaa palvelua yritystoiminnan aloittamiseen, kehittämiseen, kasvuun, rahoitukseen ja yritystukiin liittyvissä asioissa. Toiminta perustuu ensisijaisesti hankerahoitukseen ja on

voittoa tavoittelematonta. Talous on vakaalla pohjalla. Hakija toimii myös hankkeen toteuttajana.

8 YRITYSTEN KEHITTÄMINEN JA KASVU TÄRKEÄÄ TULEVAISUUDESSA

Yritykset ja julkiset yhteisöt on saatava laajasti mukaan erilaisiin kysyntä- ja käyttäjälähtöisiin osaamisverkostoihin ja innovaatioyhteisöihin. Näin mahdollistetaan pitkän aikavälin kehittyminen ja kasvuedellytykset yrityksissä. Kaikki Teknologiaa teollisuuteen kartoituksessa esille nousseet tulokset tukevat tätä päätelmää. Yritystoiminnassa tulee yhä enemmän pyrkiä kohden kysyntälähtöisyyttä; tuotteita ja palveluja tulee kehittää tunnistettuihin asiakkaiden tarpeisiin ja tehdä tuote- ja palvelumuotoilua. On tärkeää muistaa tehdä rohkeita kokeiluja ja kannustaa yrityksiä innovointiin. Jotta yrityksillä olisi kasvun mahdollisuuksia on seudullisten elinkeinopalveluiden pyrittävä tukemaan yrityksiä erilaisilla palveluilla. Tämä asia tulee yhdeksi tärkeimmistä elementeistä tulevaisuuden kunniassa ja kaupungeissa. Toimiva elinkeinopolitiikka takaa toimivan toimintaympäristön, päätöksen teon ja mahdollisuuden yrittäjyydelle ja yrittämiselle. Tämän vuoksi on tärkeää muistaa kehittää myös yritysten kehittämisorganisaatioita ja antaa resursseja niiden toimintaan. Kasvun portaat –hanke pyrkii osaltaan kannustamaan yrityksiä kehittämisen ja kasvun saralla sekä kehittämään seudullisia palveluja.

LÄHTEET

Alueelliset kehitysnäkymät 2016, Varsinais-Suomen Ely-keskus, http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/2685/Alueelliset_kehitysnakymat_syksy_2016.pdf

Leader-toiminta, <http://leadersuomi.fi/fi/mita-on-leader-toiminta> .

Pk -yritysbarometri, Tekes-julkaisu omilla www-sivuilla 7.9.2015.

Ravakka ry:n www-sivut, www.ravakka.fi

Suomalainen teollisuus, tulevaisuuden näkymät -raportti 2014, Deloitte Oy.

Teollisuus uudistuu jo, uudistuuko Suomi? Kasvun manifesti yritysten toimintaympäristön uudistamiseksi 2014, EK.

Teollisuustalous, Uusi-Rauva, Haverila, Kouri, Miettinen.

Varsinais-Suomen liiton www-sivut, www.varsinais-suomi.fi

Yritysrekisterin vuositilasto 2012, päivitys 30.1.2014, Tilastokeskus

Teknologiaa teollisuuteen -kartoitushankkeen loppuraportti



Yrityskartoitushanke TEKNOLOGIAA TEOLLISUUTEEN 9.10.2015 – 30.6.2016

Loppuraportti, laaja versio, yhteenveto alueittain ja jatkotoimenpiteet / Ukipolis Oy /

Katariina Oikarainen

Hankkeen julkinen kuvaus

Teknologiaa teollisuuteen - kartoittamishankkeessa yritysten erikoisosaaminen sekä kehittämispotentiaalin lähtö- ja tahtotilan kartoitettiin. Näistä tiedoista luotiin matriisi/yhteenveto, jonka avulla pystymme suunnittelemaan tulevia kehittämistarpeita ja -projekteja yritysten tarpeisiin.

Seuduillamme on pieniä (1 - 50 henkeä työllistäviä) ja keskisuuria teollisuuden yrityksiä, jotka työllistävät merkittävän määrän ihmisiä. Seutukaupunki-toimijoiden yhteinen tahto on olla auttamassa ja kehittämässä alueidemme teollisuuden yritysten osaamisen tason nostamista, kehittymistä ja verkostoitumista.

Yritysten lähtötilanteen lisäksi kartoitettiin päähankkijoiden odotukset ja kriteerit alihankkijoista sekä yhteistyökumppaneista. Näin pienet yritykset saavat tiedon mitä heiltä odotetaan, mitä kehittää ja minkälaiselle osaamiselle on tarvetta ja kysyntää. Samalla kun kartoitimme yritysten tämän hetkistä tilannetta, välitimme tietoa eri kehittämisspolkujen mahdollisuuksista ja saatavilla olevista yritysten kehittämistuista.

Hankkeen avulla löysimme kehityshakuiset ja - haluiset yritykset. Pyrimme aktivoimaan yrityksiä kehittämään toimintaansa. Hankkeen tuloksien avulla pystymme kohdentamaan tietoa yrityksiin, luomaan verkostoja ja synnyttämään yritysryhmähankkeita.

Hankkeemme oli tarkoitus toimia tulevien kehittämishankkeiden täsmä - tiedon tuottajana. Näin toimintaympäristö palvelee parhaiten yrityksiä, uudistumalla itse. Alueiden välinen yhteistyö syventyi ja pystyimme hyödyntää resursseja, erikoisosaamista ja tietotaitoa viisaasti. Hankkeen aikana keräsimme tietoa ja kokemuksia hyvien käytäntöjen hyödyntämiseksi tulevia hankkeita silmällä pitäen.

Uusista materiaaleista, teknologioista ja erilaisista kehittämistyökaluista on seuduillamme korkeaa tietoa ja osaamista. Pääajatuksena on uusien teknologioiden, materiaalitiedon, menetelmien ja kehittämistyökalujen käyttöönoton edistäminen teollisissa yrityksissä ja samalla mahdollistaa uusien ideoiden ja yritysten syntyminen, jotka tarjoavat teknologiapalveluitaan teollisuudelle.





1. Tausta

Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti vuonna 2014 viisi (5) pilottia erityisesti Seutukaupunkien kilpailukyvn ja yhteistyön edistämiseksi. Tavoitteena oli kannustaa innovatiivisiin avauksiin ja tukea yhteistyötä vahvuuksien ja kasvupotentiaalin hyödyntämisessä sekä edistää kilpailukykyä, erityisesti Seutukaupunkien elinkeinoelämässä.

Pilottien tarkoituksena oli luoda kehitettävissä teemoissa kaupunkeja kokoava malli, jossa useita kuntia ja alueita toimisi yhdessä. Olennaista piloteissa olivat kokeilevuus, alueiden väliset ja sisäiset kumppanuudet ja linkit yrityksiin.

Näiden pilottien pohjalta on syntynyt yhteistyötä ja -verkostoja, joiden osaaminen ja asiakasyrityspotentiaali täydentävät hyvin toisiaan. Pk-teollisuuden uudistaminen ja kilpailukyky - Seutukaupunkipilotissa oli asetettu **lähitavoitteet** kehittää

- laser- ja hybridihitsausta
- tietoa uusista materiaaleista
- robotiikkaa
- automatisointi
- 3D tulostuksen osaamista
- tietotekniikan tuomien mahdollisuuksien hyödyntämistä, kuten nopeat välät tiedonsiirrossa ja teollinen internet

yhteistyössä Laitilan, Loviisan, Nivalan ja Rauman teollisuuden kanssa. Halusimme kasvattaa tätä ryhmää koskettamaan suurimman osan Varsinais-Suomen (Uusikaupunki ja Salo) seutukaupunkeja.

Näiden tietojen ja osaamisen vieminen yritysten hyödyksi on välttämätöntä kilpailukyvn ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Lähitavoitteet liittyvät selkeästi suurempiin asiakokonaisuuksiin ja tavoitteisiin kuten

- löytää toimintamallit ja keinot, joilla voidaan turvata teolliset työpaikat jatkossa
- mallintaa tapoja, joilla alihankintaa tekevät yritykset voisivat siirtyä osavalmistuksesta sopimusvalmistukseen
- tukea yrityksiä vientiin ja kansainvälistymiseen
- tukea toimiala / osaamisklusteri / toimintaympäristön kehittämistä; kokeilla ja mallintaa erilaisia kehittämistapoja





Seuduillamme, jotka hankkeeseen osallistuimme on paljon pieniä ja keskisuuria teollisuuden yrityksiä, jotka työllistävät merkittävän määrän ihmisiä. Haluamme olla auttamassa ja kehittämässä alueidemme teollisuuden yritysten osaamisen tason nostamista, kehittymistä ja verkostoitumista.

Nyt pohjatyö ja perusta, eli yritysten osaamisen, tarpeiden ja tahtotilan kartoitus on tehty. Kartoituksen jälkeen on mahdollista alkaa rakentamaan ja laatimaan suunnitelmia yritysten tarpeisiin tulevista, mahdollisesti seutujen yhteisestä tai omista kehittämishankkeista, jotka tähtäävät yritysten kilpailukyvyyn paranemiseen.

2. Tarve

Suomessa on paljon teollisuuden yrityksiä, jotka toimivat kansainvälisten toimijoiden kilpailukentässä. Näitä yrityksiä on monipuolisesti eri toimialoilla, kuten esimerkiksi; metalli-, muovi-, lasi-, ajoneuvo-, laite- ja kemianteollisuudessa.

Meillä on vahvaa perusteollisuutta ja sen uudistaminen on tärkeää, jotta se pysyisi kilpailukykyisenä. Näille, jo olemassa oleville perustoille voidaan myös ideoida uutta liiketoimintaa. On tärkeää edistetään teknologiateollisuuden ja mikro- ja pk - perinteisen teollisuuden uudistumista, kansainvälistymistä sekä uusien toimintamallien löytämistä kilpailukyvyyn säilyttämiseksi.

Seuduillamme on vahvoja teollisuuden päähankkijoita, jotka toimivat kansainvälisillä markkinoilla. Mikro- ja pienet yritykset toimivat usein alihankkijoina näille yrityksille, joten yritysten kehittäminen eri menetelmillä, materiaalitutkimuksella, uusien konstruktioiden mahdollisuuksilla tuotteissa ja teknologiatason nostamisen avulla koetaan tärkeäksi. Näiden yritysten kehittyminen ja kehittäminen on tärkeää tulevaisuuden työpaikkojen kannalta. Kehittyvät pienet yritykset luovat ja mahdollistavat uusien työpaikkojen synnyn.

PK- ja erityisesti pienten yritysten on monesti vaikeaa ja haasteellista havaita kehittämiskohteita toimissaan tai mahdollisia uusien menetelmien ja teknologioiden tuomien etujen hyötyjä omaan työhön arkikiireen keskellä.

Uusien materiaalien, teknologioiden, ja menetelmien tuomien kehittämismahdollisuuksien, tietoisuuden ja tahtotilan kartoittaminen yrityksistä oli ensiarvoisen tärkeää.

Kartoittamalla rakennamme toimivia verkostoja ja joustavia ratkaisuja teollisuutemme hyväksi.





Suomessa pieniä ja keskiuuria, alle 250 henkilöä työllistäviä, yrityksiä oli 99,8 prosenttia kaikista yrityksistä. Niiden henkilöstö on 64 prosenttia kaikkien yritysten henkilöstöstä ja liikevaihto 53 prosenttia kokonaisliikevaihdosta. Suomen teollisuus on yksi tärkeimmistä, jossa yritysten liikevaihto syntyy viennistä. Näille yrityksille alihankintaa ja palveluja tuottavat mikro- ja pienyritykset ovat mahdollisia kasvuyrityksiä tulevaisuudessa.

Yrityksille on tärkeää että he pystyvät ja löytävät keinoja tuottavuuden paranemiseen, kasvuun, verkostoitumiseen ja kansainvälistymiseen. Näitä yrityksiä on seuduillamme paljon.

Eri tahot kuten Tekes, EK, TEM Finnvera, ja heidän tutkimustuloksensa painottavat vahvasti yritysten ja toimintaympäristöjen kehittämisen tarpeeseen. Sama lopputulos voidaan yhteenvetona sanoa hankkeemme kysely- ja haastattelutuloksista.

Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- elinkeinoministeriön yhteisen pk-yritysbarometrin mukaan digitaalisuutta hyödyntävien pk-yritysten suhdannenäkymät seuraavalle vuodelle ovat muita pk-yrityksiä positiivisemmat. Pk-yrityksistä digitaalisuutta hyödyntäviä yrityksiä on arviolta kahdeksan prosenttia, joista yli 40 prosenttia odotti suhdannenäkymien kohenevan seuraavan vuoden aikana. Digitaalisuutta hyödyntävät yritykset ovat selkeitä edelläkävijöitä suomalaisessa yritys kentässä. Kyselyn mukaan ne ovat vahvasti uusiutuvia. Kaikkiin pk-yrityksiin verrattuna ne ovat lanseeranneet markkinoille selvästi enemmän uusia tuotteita tai ottaneet käyttöön uusia teknologioita. Ne myös palkkaavat uutta henkilöstöä ja laajentuvat uusille markkinoille suhteellisesti useammin kuin kaikki pk-yritykset. Lähde: Tekes 7.9.2015

Teknologinen murros tuo kovia haasteita sekä toimintaympäristölle että yritys rakenteille. Suomen pitää pystyä houkuttelemaan yrityksiä ja innovaatioita, jotka kykenevät teknologiseen edelläkävijyyteen ja pystyvät toteuttamaan Internet of Everything -läpimurtoja. Samalla Suomesta pitää avata entistä enemmän myös suoria vientiväyliä maailmalle, vaikka tähän asti olisi kyetty kansainvälistymään suomalaisten suuryritysten alihankkijana. Lähde: EK-raportti 2014.

Kehitä kilpailukykyä yhdessä muiden kanssa. Teollisuuden murros on kompleksisista ja moniulotteista, siihen liittyy globalisaatio, digitalisaatio, uudet teknologiat ja sovellukset, kuten 3D-valmistaminen ja teollinen internet (internet of things). Se vaatii suureltaakin yritykseltä yhteistyötä muiden yritysten ja toimijoiden kanssa, jotta palveluista saadaan oikeasti arvoa tuottavia. Tutkimuksemme haastatteluissa todettiin useasti, että arvo luodaan tulevaisuudessa entistä enemmän verkostoissa. Tämän toteuttaminen vaatii yrityksiltä suurta muutosta. Muutos kohdistuu erityisesti yritysten hankintaorganisaatioihin. Näiden pitää muuttua kustannusviritteisestä hankinnasta muiden yritysten kanssa asiakastarpeista ja arvosta keskustelevalle toimijaksi. Verkostojen hyödyntäminen edellyttää fokuksen siirtämistä voiton jakamisesta lisäarvon tuottamiseen asiakkaalle. Lähde: Delotte, Suomalainen teollisuus tulevaisuuden näkymät 2014





3. Tavoitteet ja saavutukset

Selvityshankkeemme tarkoitus oli vastata yllä oleviin haasteisiin ja kartoittaa yritysten lähtötilanne, tarpeet ja tahtotila painottaen edellä mainittuja lähitavoitteita. Hankkeessa tavoittelimme seuraavia asioita.

- 3.1. Hankkeessa kartoitettiin yritysten lähtötilanne, odotukset ja kriteerit alihankkijoista ja yhteistyökumppaneista Webropol kyselyllä ja haastattelemalla.
 - 3.2. Hankkeella löydettiin yritysten tarpeita hyödyntää uusia teknologioita ja uusia tapoja toimia.
 - 3.3. Tiedonjakaminen; Webropol kysymyslaadinnan avulla ja haastateltaessa yrityksiä välitettiin tietoa eri kehittämispolkujen mahdollisuuksista ja saatavilla olevista yritysten kehittämistuista.
 - 3.4. Hankkeessa löydettiin kehityshakuisia ja – haluisia yrityksiä.
 - 3.5. Hankkeessa aktivoitiin yrityksiä kehittämään toimintaansa. Tämä tapahtui Webropolin kysymysten laadinnan ja haastattelujen avulla.
 - 3.6. Hankkeen tuloksien avulla pystytään tulevaisuudessa kohdentamaan tietoa, luomaan verkostoja ja synnyttämään yritysryhmähankkeita.
 - 3.7. Hankkeen yhteen kootut tiedot toimivat täsmä-tietona mietittäessä jatkoponnisteluja seuduilla yhdessä ja erikseen.
 - 3.8. Hankkeessa alueiden välinen yhteistyö syventyi ja jatkotoimenpiteet yhdessä ovat todennäköisiä. Tahtona on tehdä enemmän yhdessä. Hanketoimijat ovat jakaneet hyviä käytänteitä ja ideoineet yhdessä toimintatapoja tulevaisuutta ajatellen.
 - 3.9 Tieto-aidon jakaminen tulevaisuudessa seutujen kesken on helpompaa. Yhteenvetojen avulla pystymme eri alueilla löytämään erikoisosaajia tarpeeseen. Tätä tietoa pitäisi pystyä jatkossa paremmin hyödyntämään.
- Hankkeen etenemistä ja tuloksia seurattiin oman työryhmän kesken aktiivisesti Skype- palavereiden ja muiden tapaamisten avulla.
- Hankkeen toteuttajat kokoontuivat yhteiseen palaveriin yhteensä 4 kertaa ja Skype-palavereita pidettiin kuukausittain.
- Hankkeesta tiedotettiin toimijoiden www-sivuilla ja alueiden lehdistössä. Yhteenvedot on saatettu alueiden kehittämissyhtiöiden käytettäväksi. Lisäksi





julkisuuteen ja osallistuneille yrityksille on tehty yhteenveto ja lehtijulkaisutiedote kyselyn tuloksista.

4. Toimenpiteet ja riskit

Hankkeen päätoteuttaja (myöhemmin PT) oli Ukipolis Oy. Osatoteuttajina (myöhemmin OT) hankkeella olivat seudulliset toimijat. Osatoteuttajat olivat Posintra Oy, Yrityssalo Oy ja Nivalan Teollisuuskylä omassa hankkeessaan. Yleisesti jokainen hankkeessa toimiva taho työskenteli omalla seudullaan tehden yhdessä sovitut asiat, kuten asiakaskontaktit, tiedon jakamisen ja haastattelut. Alla olevassa taulukossa ovat toimenpiteet (TP) ja resurssointi toteuttajien kesken jaettuna.

Hankkeessa tehtävät toimenpiteet ja resurssointi				
PT = päätoteuttaja				
OT = osatoteuttaja				
Toimenpide	Tehtäväkuvaus	Resurssi	Aika / pv	Yhteinen PT-resurssi
TP 0	Esivalmistelut hankkeelle	PT	5	3
TP 0	Esivalmistelut hankkeelle	OT	2	
TP 1	Yrityksien kartoitus alueittain ja yhteystiedot; Yrityskriteerit, yritysrekisterien läpikäyminen ja yhteystietojen kerääminen, tiedostomuotoon	PT	7	2
TP 1	Yrityksien kartoitus alueittain ja yhteystiedot; Yrityskriteerit, yritysrekisterien läpikäyminen ja yhteystietojen kerääminen, tiedostomuotoon	OT	5	
TP 2	Kysymyspatteriston laadinta (Webropol + haastattelu), Päähankkijat + alihankkijat => omat kysymyspatterit Webropoliin. Kysymyspatteriston laadinta, hyvät käytännöt ja testaus.	PT	15	10
TP 2	Kysymyspatteriston laadinta (Webropol + haastattelu), Päähankkijat + alihankkijat => omat kysymyspatterit Webropoliin. Kysymyspatteriston laadinta, hyvät	OT	5	





	käytännöt ja			
TP 3	Tiedottaminen - Tiedotteet/ teksti + ppt-esitys	PT	3	3
TP 4	Tilaisuudet alueilla	PT	5	
TP 4	Tilaisuudet alueilla	OT	5	
TP 5	Webropol kyselyn lähettäminen	PT	1	
TP 5	Webropol kyselyn lähettäminen	OT	1	
TP 6	Yrityshaastattelu noin 20 ja yritysanalysointi; sisältää yhteyden otot, haastattelut ja vastausten purkamisen	PT	25	
TP 6	Yrityshaastattelu noin 20 ja yritysanalysointi; sisältää yhteyden otot, haastattelut ja vastausten purkamisen	OT	25	
TP7	Yhteenvedo (matriisi) yritysten osaamisista, tarpeista sekä jatkotoimenpiteet ja maakuntien väliseen yhteistyön käynnistämisen mahdollisuuksien analysointi tutkimuksen, koulutuksen ja yritysten kehittämisen alueilla	PT	28	28
	Yhteensä TP	PT	89	
	Yhteensä TP	OT	43	
	Yhteiset TP / Päätötuttajan toimesta; jaettavat työt yhdessä osatoteuttajien kanssa (4 osatoteuttajaa), Nivala toteuttaa omassa erillisissä hankkeessaan	PT		46

Esivalmistelut hankkeelle:

Loka-joulukuussa 2015 pidettiin kaksi skype-palaveria (28.10.15 ja 18.12.15) ja yksi tapaamispalaveri Tampereella (9.11.15), joissa käytiin läpi tavoitteet ja jaettiin hankkeen tekemiset ja aikataulutettiin toimenpiteet. Peilasimme hankettamme EAKR ja ESR - hankehakuihin sekä tuleviin alueellisiin ja kansallisiin- että Tekesin ja Sitran mahdollisiin hankehakuihin. Tampereen





kokouksessa käytiin läpi myös Leader-rahoitusinfon kuulumiset ja hankkeen ohjausryhmä ja yhteistyökumppanit.

Samoin jokainen hanketoteuttaja kävi tai oli käynyt keskustelut paikallisen Leader-yhdistyksen kanssa hankkeen luonteesta ja tavoitteista.

Kyselyn ja haastattelujen yritykset valikoituivat alueiden teollisuuden yrityksistä. Jokainen toteuttaja hyödynsi ja keräsi s-postiosoitteet omiasta osoitteistoistaan ja yritysrekiestereistä

Hanke toteutettiin WebroPol nettikyselynä, jonka jälkeen käytiin puhelin- tai tapaamiskeskustelut kohdennetusti alueittain ennalta sovittujen yritysten kanssa (n. 20 yrityscontactia / alue). Osa haastateltavista yrityksistä oli kyselyyn vastanneita ja osa sellaisia, joita vain haastateltiin kahden kesken. Kartoituksen tekemisessä hyödynsimme toisiltamme hyväksi koettuja kokemuksia.

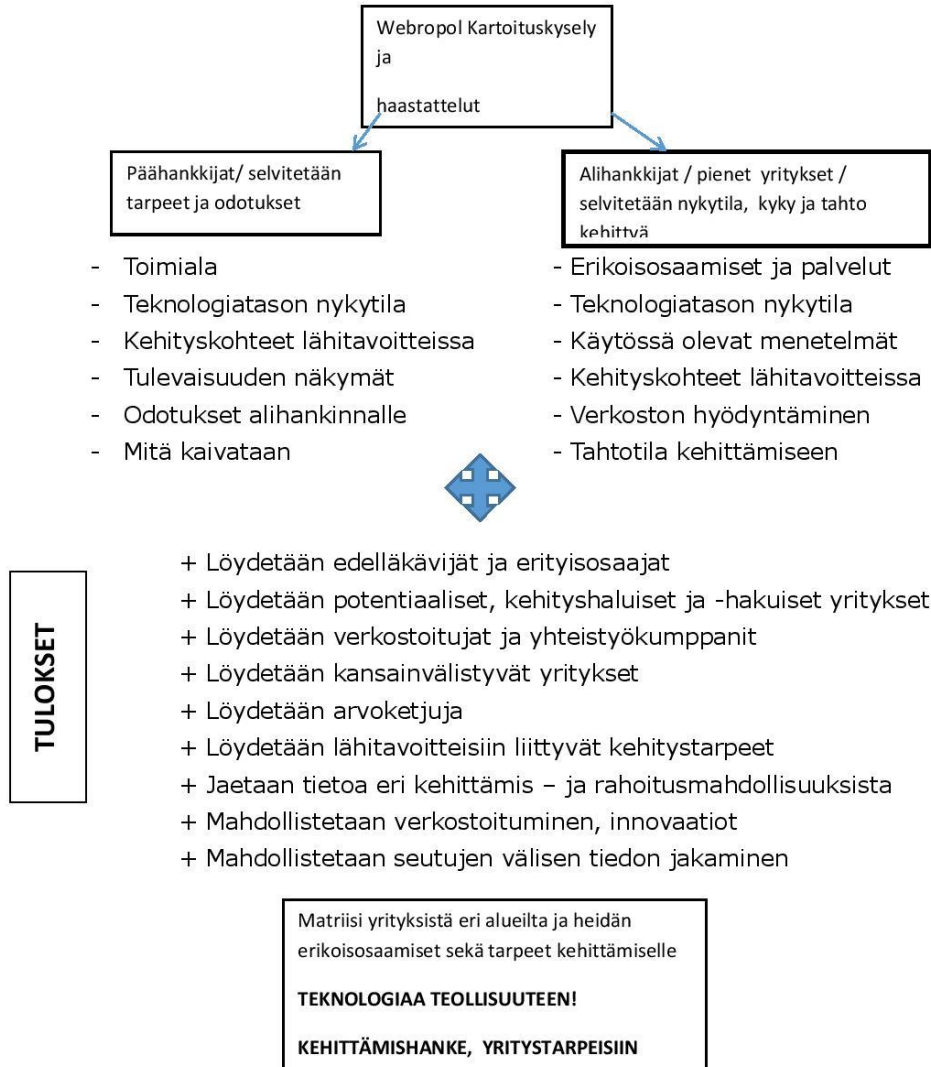
Kysymyspatterit niin netti- kuin haastattelukartoitukseen laadimme yhdessä toteuttajien kesken. Hanke toteutettiin mahdollisimman samanlaisina eri alueilla. Näin saimme koottua eri alueiden yritysten vastaukset samaan yhteiseen tiedostoon, matriisiin. Yritysten vastaukset ovat saatavissa myös seutukohtaisesti lajiteltuina. Kyselystä voi saada myös yritysکوhtaiset vastaukset.

Olemme pystyneet vertaamaan ja analysoimaan eri alueiden yritysten kehittämisenäkymiä ja laatimaan yritysten tarpeisiin perustuvia hankkeita ja projekteja.

Maakuntien ja seutukuntien välisen yhteistyön kehittäminen ja suunnittelu oli mahdollista kun löysimme toistemme vahvuudet ja hyvät käytännöt toisilta oppimiseen.

Tulevaisuudessa pystymme verkottamaan toimijoita ja yrityksiä keskenään eri osaamisalueilta, vahvuuksilta ja tarpeilta täyttären (kts.kuva 1).





Kuva 1 Kyselyn ja haastattelujen avulla löysimme kohteet, joihin yritykset kaipaavat lisätietoa ja yritykset, jotka ovat kehittämishalukkaita. Verkostojen rakentamiseen ja kehittämiseen on nyt tietoa neljältä (4) eri seudulta.





1. Suurimmaksi riskiksi arvioimme ettemme saa rahoitusta tai osa rahoittajista (Leader) eivät lähde mukaan. Ilman tätä rahoitusta ei olisi ollut mahdollista ko. hanketta toteuttaa. Neljä (4) Leader-toimijaa lähtivät kartoitusta rahoittamaan
2. Toinen riski oli yritysten vastausprosentin jääminen alhaiseksi. Vastausprosentti oli kohtalainen. Kaikilla seuduilla vastausprosentti oli saman suuntainen, n. 10-15 % luokkaa.

5. Yhteys Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan, alueellisiin ohjelmiin ja strategioihin

Teknologiaa Teollisuuteen kartoitushanke on monin eri tavoin tukenut eri seutujen strategioita. Hanke on tehty yhteistyössä, maakuntarajojen ylittäen, toisilta oppien ja antaen. Hanke on mahdollistanut tiedon, toimintatapakulttuureiden ja hyvien käytänteiden vaihdon. Jokainen taho on tuonut oman panoksensa yhteistyöhön avoimesti toisille saataville.

6. Toteuttajat ja resurssit

Hanketarve oli lähtöisin PK teollisuuden uudistaminen ja kilpailukyky - Seutukaupunkipilotista. Toteuttajina hankkeessa ovat seutukaupunkitoimijat ja seudulliset kehittäjäorganisaatiot. Heidän alueellinen yritystuntemuksensa on hyvä. Hanke toteutettiin WebroPol – nettikyselynä. Tämän lisäksi käytiin puhelin tai tapaamiskeskustelut kohdennetusti alueittain ennalta sovittujen yritysten kanssa (n. 20 yrityskontaktia / alue)

Päähakijana ja - koordinoijana hankkeella oli Ukipolis Oy, joka on Vakka-Suomen kuntien omistama kehittämissyhtiö. Osatoteuttajina hankkeella olivat kehittämissyhtiöt Yrityssalo Oy, joka on Salon kaupungin omistama ja Posintra Oy, joka toimii Itäisellä Uudellamaalla. Lisäksi omalla hankkeellaan mukana oli Nivalan Teollisuuskylä, joka toteutti kartoituksen Pohjois-Pohjanmaalla omassa erillisessä Leader-hankkeessaan.

Hankkeen valmisteluvaiheessa sovittiin, että hakija ja osatoteuttajat tasavertaisesti osallistuvat hankesuunnitelmassa mainittujen toimenpiteiden jalkauttamiseen sekä toteuttamiseen. Osa toimenpiteistä tehtiin keskitetysti Ukipolis Oy:ssä, kuten esimerkiksi WebroPol-kyselyn, tiedotteiden kirjoittaminen ja loppuraportin laadinnan.

Jalkauttaminen yrityksiin toteutettiin eri seuduilla yhtäaikaaisesti osatoteuttajien kanssa. Ukipolis Oy:llä oli hankkeen hakijana koordinaattorin rooli.





Leader-ryhmä, seutu / toteuttaja, henkilömäärä

Ravakka Ry:n toiminta-alue /Ukipolis Oy, 1 ½ henk. (hankehall. + projektij.)

Ykkösakseli Ry:n toiminta-alue / Yrityssalo Oy, ½ henk. /

Silmu Ry:n toiminta-alue / Posintra Oy, ½ henk /

Nivala / Nivalan Teollisuuskylä, / alueella oli käynnissä hanke Metalli- ja teknologiateollisuuden imagon kehittäminen alueella (MeTekno), jonka sisällä tämä osakokonaisuus tehtiin. Rahoittajana on Keskipiste Ry.

7. Toiminta-alue ja kohderyhmät

Toiminta-alueena olivat Ravakka Ry:n, Ykkösakseli Ry:n ja Silmu Ry:n toiminta-alueet. Lisäksi Nivala toteutti omassa hankkeessa saman kokonaisuuden.

Kohderyhmänä olivat mikro- ja PK-teollisuus sekä teollisuuteen palveluja tuottavat pienet yritykset.

Tarkoitus oli saada tilannekuva teollisuuden tämän hetkisestä tilanteesta ja kehittämistarpeesta, jotta jatkossa osataan tuottaa tarpeeseen tulevia kehittämishankkeita ja verkostoitumisia.

Hyödynsaajina olivat; - yritykset, kehittämisorganisaatiot, oppilaitokset ja elinkeinovaikuttajat seuduilla.

8. Hankkeen arviointi

Hankkeen arviointina käytettiin

- vastausaktiivisuutta yrityksistä (%), yrityskehitys- neuvontapyyntö aktiivisuutena (kpl), jatkokehittämishankeideoiden määrää (kpl) ja yritysryhmähankeaihioiden määrää.

Toteutuneet arvioinnit oheisessa taulukossa

TEKNOLOGIAA TEOLLISUUTEEN - KARTOITUSHANKKEEN ARVIOINTILUKUJA			
	Yrityssalo Oy	Posintra Oy	Ukipolis Oy
VASTAUSPROSENTTI	15	10	13,5
NEUVONTAPYYNTÖJÄ	4	4	3
JATKOKEHITTÄMISHANKEIDEOIDEN MÄÄRÄ	3	3	3
YRITYSRYHMÄHANKEAIIHOIDEN MÄÄRÄ	1	2	2





Tulevaisuudessa eri alueiden toimijoiden verkostoituminen, toisilta oppiminen ja hyvien käytänteiden jalkauttaminen seuduille on ollut ja tulee olemaan tärkeää.

9. Tiedottaminen

Hankkeesta tiedotettiin seudullisissa tiedotusvälineissä (lehdet) ja jokaisen toteuttajan www-sivuilla.

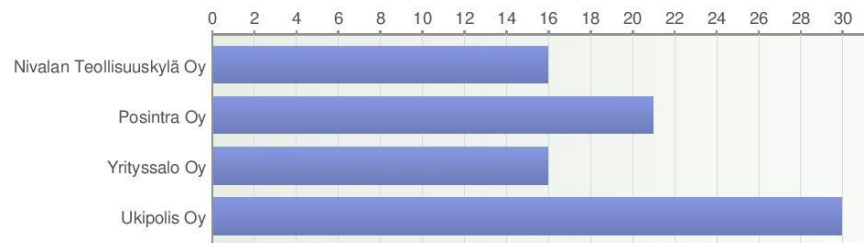
Hanke jalkautui mm. yritysyhdistysten ja kauppakamareiden tilaisuuksiin kertomaan hankkeesta ja toimi aktiivisena mm. s-postitse ko. yhdistyksiin.

Hankkeen lopputuloksista järjestettiin tiedotustilaisuus Leader-toimijoille 22.6.2016, jossa saadut loppupäätelmät käytiin läpi. Hankkeen lopputulokset käytiin kertomassa myös Etelä-Suomen ja Varsinais-Suomen Elyssä, maaseuturahaston edustajille. Hankkeesta laadittiin lehtitiedote ja tiedote myös kyselyyn osallistuneille yrityksille.

10. Hankkeen tulosten yhteenveto

Alla poimintoja Webropol-kyselyn vastauksista. Kyselyyn vastasi yhteensä 83 yritystä. Lisäksi n. 20 yritystä / seutu haastateltiin (ne eivät ole alla olevissa luvuissa).

• Vastausmäärät alueittain





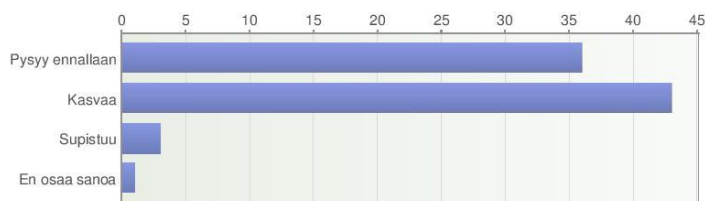
- **Kyselyyn vastanneet teollisuuden alat**

- Metalliteollisuus 36 yritystä
- Teknolohiateollisuus 8 yritystä
- Teollisuuden palveluja tuottavat 6 yritystä
- Rakentaminen 5 yritystä
- Muoviteollisuus 5 yritystä
- Muut 23 yritystä (mm. kemia, lasi, puu)

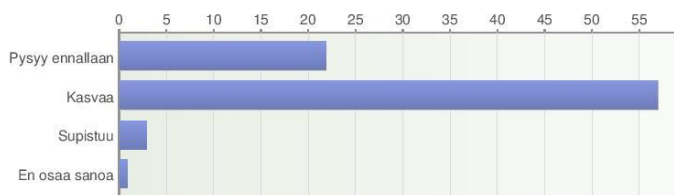
- **Kyselyyn vastanneiden yritysten koko**

- Yksinyrittäjät ja alle 10 henkeä työllistävät=> 41 kpl
- 11 – 30 henkeä => 13 kpl
- 30 – 49 henkeä => 13 kpl
- 50 – 99 henkeä => 10 kpl
- 100 – 250 henkeä => 5 kpl
- Yli 250 henkeä => 1 kpl

- **Työvoiman tarve**, seuraavan 12 kk aikana



- **Liikevaihto** Seuraavan. 12 kk aikana





• **Investoinnit uuteen teknologiaan**

57 yritystä aikovat investoida uuteen teknologiaa tai kehittää toimintojaan.
Yritykset aikovat mm. seuraavaa:

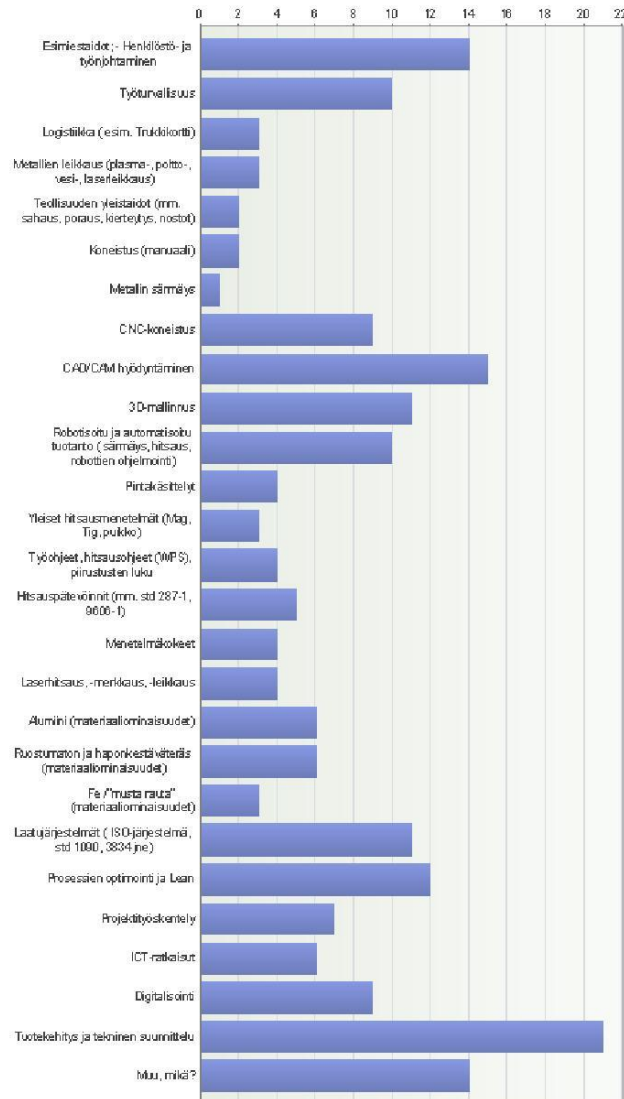
- 1) Lisäantureiden suunnittelu
- 2) Ohjelmistotarjonnan täydentäminen
- Mahdollisesti uusi laite/kone...
- teollisuus robotti konenäöllä.
- Kemiallinen teknologia; Bio - technology ja uusi hivenainevalmistus Suomeen, tukee maatauden ruokakasvien kehitystä.
- Online laadunvalvontaa, uusi täysin automatisoitu tuotantolinja juuri ylösajossa uusien materiaalien tuetteistaminen, uuden automatiikan tuominen laitteisiin
- Tuotannon tehostaminen Lean etc. ratkaisuin
- Metallien 3D-tulostaminen.
- Koneinvestointi
- uusia konekantaan työtilanteen mukaan
- Automatisoinnin lisääminen
- Nopea ja tehokas laivatelakointijärjestelmä
- Kartoitus Tomintaamme soveltuvasta pikamallinnus tavoista (materiaali)
- 3D tulostus.
- Onko alueella tarvetta 3D tulostukseen?
- Onko palvelun tarjoajia jo olemassa?
- Kannattaako panostaa asiaan?
- användning av nya kylmedel R 290 R 744
- Senkanlämmityksen modernisointi
- Koska metalliosat otamme alihankinnasta toivomme heiltä laadun tasaamiseksi myös uudistumista.
- Elektroniikka puolella siirrymme lähivuosina langattomuuteen ja nettiseuranta järjestelmiin liikuviissa laitteistoissa.
- Kuitulaserin hankinta, vesileikkurin hankinta
- Työstökeskuksen ja CNC sorvin uusinta.
- Leikkaavan teknologian kone puuttuu tällä hetkellä tuotannosta. Myös pulverimaalaus on suunnitteilla.
- Tuotteiden uusi valmistusteknologia.
- Sähköistää tuotantoprosessin seuranta: tavaran toimituksesta tuotannon kautta laskun lähettämiseen.
- putkiesivalmistuksen kehittäminen
- Rakentaa uusi sorvaus ympäristö
- Profiilien liittäminen robotti hitsaamalla ja modulaarinen tuotanto Lean tuotantoa hyödyntäen
- Esim. uusi CNC-ohjattu avarruskone olisi tarpeen mutta tällä hetkellä taloudellinen tilanne ei anna mahdollisuutta tehdä investointia.
- uusi cnc sorvi + robotti
- hitsauksen virransäätölaite-> integroidaan hitsauslaitteeseen
- uusi tehdas
- digimarkkinointi
- palvelutuotteen kehittäminen
- uudet muotit muoviliisujen tekemiseen
- myynnin sähköiset teknologiat
- cam ohjelma suunnitteluohjelman "päälle"
- iot ratkaisut tuotannossa
- robotiikka, automatisointi
- allasportin uudistaminen
- tiedonkulun parantaminen yrityksen yhteistoimintayrityksen välillä
- uusi ladontakone
- ohjelmiston laajennus
- puristimien ja harvestereiden kaukoseurannan kehittäminen
- kuitulase





• Kehittämistarpeet yrityksissä

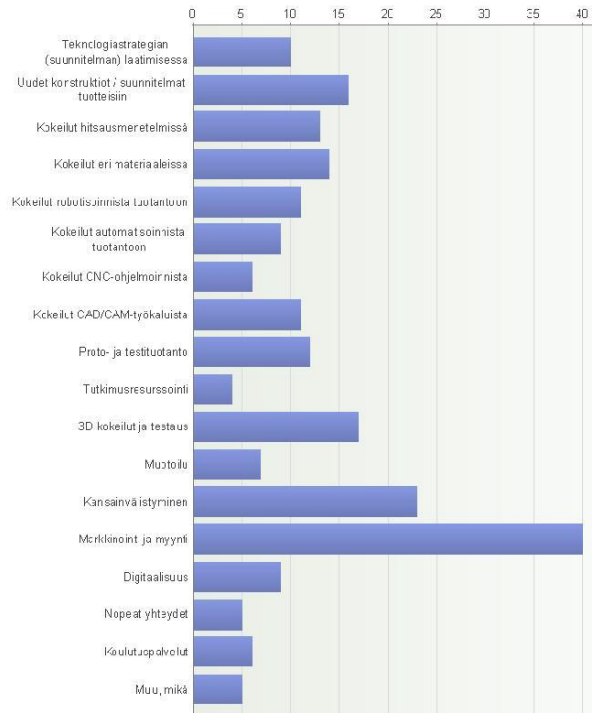
Alla olevasta taulukosta ilmenee yritysten tarpeet erilaisten kehittämistoimien ja uusien osaamisten tarpeet.





• Oppimis- ja kehittämissympäristöjen hyödyntäminen

Taulukosta voi myös päätellä, missä asioissa yritykset kokevat tarpeita kehittämiseen.



• Verkostot

Kysimme yritysten kiinnostusta toimia erilaisissa verkostoissa. Tällä hetkellä yrityksistä löytyy selvää tahtoa olla mukana toisten yritysten kanssa ideoimassa yhteisiä toimia ja kehittää näin teollisuutta tai toimia muutoin verkostojen jäsenenä.

1. Uusien tuotteiden ja tai palveluiden ideointia ryhmässä => 51 yritystä haluaisi osallistua tämän tyyppiseen toimintaan.
2. Paikallisesti yritysten vertaistuki => 41 yritystä olisivat halukkaita toimimaan vertaistukiryhmässä.





3. Alueelliset yhteistyömallit, esim. yhteinen hankinta- tai myyntikanava => 41 yrityksen kanssa voisi käynnistää tapaamisen tämän aiheen ympärille.

4. Yritysten ja osaajien yhteisessä toimialaklusteri => 35 yritystä olisi kiinnostunut Klusteri-toiminnasta.

Lisäksi huomioitavaa on että yritysten T&K -toiminta tehdään yrityksissä pääsääntöisesti oman toimen ohella. Suhde oli 52/83.

• Loppupäätelmä

Yritykset näkevät tulevaisuuden positiivisena niin liikevaihdon kuin henkilöstötarpeen kasvuna. Osaavan henkilöstön löytäminen on tärkeää.

Yritykset ovat investoimassa lyhyellä aikavälillä joko laitehankintoihin tai uusiin menetelmiin ja teknologioihin. T&K toimintaa tehdään oman toimen ohella, joten eri vaihtoehtojen tietäminen ja ratkaisujen tekeminen tulisi tehdä helpoksi.

Verkostot ja eri osaamis- ja oppimisympäristöjen hyödyntäminen alueiden teollisuudenyrityksille on järkevää.

Haastattelujen ja kartoituksen lopputuloksena oli selvästi huomattavissa 3 eri hankekokonaisuutta, joiden pohjalta kannattaisi tehdä projektisuunnitelmat yritysten toimintaympäristöjen ja kehittämissponnistelujen äärelle.

Isommat ja kansainvälisillä kilpailukentillä toimivat yritykset ovat kiinnostuneita kehittämisen lisäksi tutkimustiedosta ja sen hyödyntäminen liiketoiminnoissaan.

10.1 Ravakka ry alue / Ukipolis Oy, päätoteuttaja, projektihenkilöt Katariina Oikarainen ja Raimo Rantanen

Webropol-kysely lähetettiin yhteensä 220 kpl:lle teollisuuden yritysten yhteyshenkilöille. Pääkohderyhmänä olivat mikro- ja PK-sektori, sekä muutama suuryritys, jotka hankkivat paljon tuotteita tai palveluita alihankintana. Kyselyyn vastasi 30 kpl yrityksiä vastausprosentin ollessa 13,5 %. Vastanneista 20 kpl oli alle 50 henkeä työllistäviä yrityksiä ja mikro-yrityksiä. Lisäksi Ravakan toiminta-alueelta haastateltiin yhteensä 20 yritystä. Pääpaino oli metallialan yrityksissä.

Yritykset näkevät tulevaisuuden valoisana. Suurin osa odottaa niin liikevaihdon kuin työntekijämäärän kasvun. Kyselyyn vastanneiden yritysten näkymät, tarpeet ja kehittämiskohteet ovat samansuuntaisia kuin muiden seutujen yrityksillä, joten koko hankkeen laaja yhteenveto kuvastaa myös meidän alueen yritysten tilaa.





Haastatelluista yrityksistä nousi esille seuraavia kohtia:

1. Kasvunäkymät ovat positiiviset. Yritykset suunnittelevat investointeja tai kehittämistoimia.
2. Tarve ja halu tavata muiden yritysten johtajia vertaistuen ja verkoston rakentamisen hyödyksi (Boss-klubi). Toiminta tulisi olla osittain ohjattua, mutta samalla vapaan rennosti tutustumalla ja jakamalla kokemuksia.
3. Verkostomaiset toiminnot kiinnostavat => Vientirengas, myyntirengas, uudet tuotteet yhdessä ideoimalla.
4. Yritykset eivät välttämättä tiedä mitä alueen muilla yrityksillä on tarjolla, joten järjestetyt kohtaamiset yritysrajapinnassa ovat olleet hyviä.
5. Alueella tiedetään heikosti eri tuki- tai palvelumahdollisuuksista esim. Elyn tai Leaderin rahoituksista ja ne koetaan usein työläiksi hakea. Investointituen suurin osa tiesi.

Kartoituskyselyn tulokset ovat liitteenä. Kyselyn ja haastatteluiden pohjalta tullaan laatimaan toiminta- ja projektisuunnitelmia seudullamme. Ukipolis Oy on hakenut Kasvun portaat yrityksille-hanketta Leader-rahoituksesta, Ravakka ry:ltä. Toivottavasti saamme myös käynnistettyä yhteisprojektin nyt mukana olleiden tahojen kanssa.

10.2 Yhteenvetotiivistelmä

Kartoituksen jälkeen on ollut mahdollista alkaa rakentaa ja laatimaan suunnitelmia yritysten tarpeisiin tulevasta mahdollisesti yhteisestä kehittämishankkeesta, joka tähtää yritysten kilpailukyvyn paranemiseen.

Kartoituksen loppupäätelmänä onkin kolmen erilaisen hankkeen käynnistäminen eri tarpeisiin. Haettavat hankkeet ovat polkuja erikokoisille ja -erivaiheissa oleville yrityksille.



